

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Naročajte in širite „Domovino“! „Domovina“ izhaja trikrat na teden in stane mesečno 1 K.

Duhovniška stranka in naše šolstvo.

Zdaj pa imamo žalostno skušnjo, da prihajajo od leta do leta iz razredov liberalnega učiteljstva manj poučeni šolarji. Čim bolj se šola modernizira, temveč analfabetov dobivamo.

„Slovenski Gospodar“ št. 3 od dne 16. januarja 1908.

Glavno in edino vodilno načelo naših duhovniških politikov je lagati, trositi neresnice o svojih političnih nasprotnikih v ljudstvu, črniti, obrekovati in mazati vsakega posamičnika vsako društvo, vsako organizacijo, vsako podjetje, ki ne služi duhovnikom in njih stranki, ampak splošnosti. V tem obziru ti zastopniki jedino zveličevalne vere nimajo ne vesti ne pomislekov ne obzirov, z občudovanja vredno predrznostjo kopičijo laž na laž, da, njih nesramnost sega tako daleč, da celo svoje grehe in slabosti, katerih jim v resnici ne manjka, prtijo svojim nasprotnikom na ramena, da bi na ta način spodkopali njih ugled v preprostem in nerazsodnem ljudstvu. Jedna največjih nesramnosti, kar so jih še kedaj ti razširjevalci laži, hinavstva in teme kedaj spravili v svet, so na čelu navedene besede o našem šolstvu.

Vsakemu je znano, kako od srca sovražijo naši duhovniki sedaj obstoječo ljudsko šolo. Ni ga shoda ne na Slovenskem ne drugod v Avstriji, na

katerem bi ne grmeli proti „brezbožni“ šoli in „naprednemu učiteljstvu“. Na Kranjskem so že na več shodih slovesno izjavili, da bodo obračunali z naprednim učiteljstvom, kakor hitro dobe večino v deželnem zboru. Sedaj so volitve, morda se jim posreči dobiti večino.

Kak bode ta obračun, pa lahko sodimo po tem, da nevednemu ljudstvu vsilijo analfabete za kandidate, kateri bodo potem kot poslanci s slepo besnostjo preganjali vse, kar diši po omiki, prosveti in napredku.

Toda dokažimo z dejstvi in številkami, kakšni prijatelji šolstva so klerikalci in kako so to šolstvo uredili tam, kjer imajo državno oblast v svojih rokah.

Belgija je ena onih nesrečnih držav, ki stoji navadno pod klerikalno vlado. V Belgiji so zmagali pri državnoborskih volitvah 1884. leta klerikalci in vladajo sedaj 23 let nepretrgoma v deželi. Kar je ta stranka v tej kratki dobi napravila v Belgiji govori samo za se dovolj jasno. Navesti hočemo samo številk in nekatere uradne podatke.

Kakor hitro so klerikalci dobili 1884. leta večino v parlamentu, so se vrgli na ljudsko šolstvo, katero se je bilo začelo pod prejšnjo liberalno vlado (ki pa ni dolgo trajala), uspešno razvijati.

Koj 1885. leta je klerikalna vlada zrušila šolske zakone, katere je bila uvedla prejšnja vlada ter je izročila ljudske šole samostanom, mestno učiteljstvo je pa po večini odpustila iz službe. Tekom 23 let, kar gospodari duhovniška stranka v Belgiji, je poglala 1500 svobodomiselnih učiteljev iz službe, zaprla je 800 šol in 200 šolskih vrtov. Naučni minister de Trooz

sam je za časa svojega ministrovanja zaprl 216 posvetnih šol. Zato pa rastejo samostanske šole kakor gobe po dežju.

V Belgiji je sedaj 13.921 šolskih bratov in sester, kateri se pečajo samo s šolstvom ter imajo v svojih rokah 5476 šol in internatov (t. j. zavodov v katerih se deca popolnoma odgaja); nadalje pa je v Belgiji še 6274 šolskih sester in bratov, kateri se samo deloma pečajo s šolstvom. V celi Belgiji je 25.671 duhovniških učiteljskih moči in samo 2193 posvetnih, od katerih je 1342 učiteljev in 851 učiteljic. Kakor je poročala „Germania“ (avgusta) pohaja od 26.000 belgijskih gimnazijalcev, 16.000 gimnazije, ki so v rokah menihov.

Monakovska „Allgemeine Rundschau“, tednik bavorskih katoličanov je pisala nedavno o žalostnih razmerah v Belgiji ter govorila odkrito o „sistematičnem ubijanju ljudske izobrazbe“. o Belgiji sami pa pravi, da je „obljubljena dežela ultramontanskih (klerikalnih) vladnih načel“ ter nadaljuje dobesedno:

„V Belgiji so izjeme oni ljudje, kateri bi se udeleževali pouka, ki bi le količkaj zadostoval. Ministerstvo seveda pravi, da sedaj obiskujejo šolo skoro vsi belgijski otroci ter da baje ni potrebno ustanavljati zakonite šolske obveznosti. Isto ministerstvo pa zamolčuje dejstvo, da sedem osmink otrok zapušča šolo že v 10. letu to se pravi od vseh 801.000 šolskih otrok zapušča šolo v Belgiji samo 108.000 otrok v starosti nad 10 let in da sejesamo 66.000 otrok v starosti nad 12 let udeleževalo šolskega pouka, ki bi vsaj v nekoliko mogel zadostovati.“

Tem šolskim razmeram odgovarjajo v Belgiji, kakor piše „Allgemeine Rundschau“, tudi kulturne, socialne in npravstvene razmere. Hudo pustoši v prebivalstvu posebno alkohol. V Belgiji pride jedna gostilna na vsakih 20 prebivalcev, na Nemškem še le na vsakih 170. Najhujše se maščuje pomanjkanje socialnih nap. av. V Belgiji zasluži delavec mnogo manj nego na Nemškem, ako ga zadene nezgoda ali starost, niti z daleč tako preskrbljen, kakor v sosedni Nemčiji.

Dolgo je trajalo predno so zakonskim putem prepovedali ženam in otrokom delati v rudnikih, in vender se to godi vkljub zakonu še v mnogih krajih v Belgiji. Duhovstvo je zaveznik kapitalističnih izkoriščevalcev ljudstva, duhovstvo, katero zapira ljudstvu šole ter odstavlja najboljše učitelje iz službe drži ljudstvo v temi in nevednosti ter je na ta način krivo te duševne, moralne in materialne revščine v deželi.

Čisto drugače pa skrbi to duhovstvo za se. L. 1900 je bilo v Belgiji, kakor piše Guyot v knjigi: „Socialna in politična bilanca rimske cerkve“, 2221 samostanov in v njih 37.684 redovnikov. Cena samostanskega imetja znaša 1.035.346.000 frankov (približno ravno toliko kron). K temu treba pa še prišteti vrednost njiv, travnikov, gozdov, plavžev, tovaren, skladišč, hotelov, katere so sicer imetje kongregacij, katere pa vodijo takozvani slamnati možje na račun duhovniških zavodov.

Belgija meri 30 tisoč štirjaških kilometrov ter šteje 6 milijonov prebivalstva. V razmerju po prebivalstvu bi moralo biti torej na slovenskem Spodnjem Štajerju 130 samostanov z

LISTEK.

Sodba.

Poljsko napisal Vl. St. Reymont.
Poslovenil J. Glonar.
(Dalje.)

Jernej pa se je postavil na cerkveni prag, uprl hrbet ob cerkvena vrata in glasno zaklical:

— Bratje po rodu! Poljaki!

Na to je umolknilo vreščanje žensk, ljudstvo se je stisnilo okoli njega, sklonilo glave, ker je padal gost dež in pazljivo poslušalo.

— To vam pravim, bratje: kakor gre v spomladi gospodar z ostro brano na jesensko praho, da jo očisti plevela, predno poseje plodno seme, tako je tudi sedaj prišel na svet čas, da se strebi vsak plevel... Po drugih občinah in farah so že začeli: v Olši so že izgnali pisarja, v Voli so ubili razbojnika, v Grabici so jih odpodili. In

to delajo tam sami, ker je že tako na svetu vse slabo urejeno, da ti kmet, le delaj, kosti glodaj, dačo plačuj, dajaj rekrute, a če se ti krivica godi, ti ne preostane nič drugega ko sam Bog ali pa prazno tarnanje.

— O res je, res! — so pritrjevali in vzdihovali.

— Povem vam, da je že prišel čas, da ni treba ljudstvu več gledati na nikoga drugega, ko na samo sebe. Sam si mora pomagati, sam se braniti pred krivico in sam si dajati pravico. Dolga leta smo čakali in marsikaj hudega pretrpeli in nihče nas ni rešil, nihče nam ni pomagal! Kako neki? Saj sodnija za pravične, uradi niso za kmete, za one, ki trpijo krivico, ni nobenega varstva. To ve vsak, kdor ima pamet. Ker ni druge pomoči, nam ostane samo še, da storimo tako, kakor so storili po drugih vaseh.

— Ubijmo mrhovine! Pobijmo jih! Raztrgajmo jih s konji! — so začeli

brezumno kričati in so se vrgli s palicami na Gajdi.

— Tiho! Stojte, pasje duše! — je zaklical Jernej in jih prikril z lastnim telesom. — Počakajte! Vemo, da so to ubijalci, lopovi in izdajice, ki jih moramo kaznovati, a prej naj vsak, ki ima kaj z njimi, javno nastopi in jim to poye v oči. Tukaj hočemo namreč soditi in ne ubijati. Nismo jih vzeli s seboj, da se nad njimi maščujemo, ampak da jih po pravici sodimo in kaznujemo.

Ljudstvo se je stisnilo, ker ni hotel nikdo biti prvi, je nastal trušč, vsi so začeli naenkrat govoriti in naštevati krivice, ki so se jim zgodile in se valiti grozeče proti zvezanima; mlinar je med tem vstopil naprej, vzdignil roke in rekel svečano:

— Pričam pred Bogom in ljudmi, da so mi ukrali konje in 400 rubljev. Zalotil sem jih... Z nožem so me prisilili, da sem jim prisegel, da jih ne bom nikdar izdal! Zagrozili so se mi

z maščevanjem. To so najhujši razbojniki!

— In jaz pričam, da sta mi ukradla kravo, — je rekel drugi za njim.

— Meni pa sta vzela prasico.

— Meni pa kobilo z žrebetom, — so se začeli oglašati drugi.

Ljudstvo je poslušalo. Tišina je bila grozna.

Naenkrat je prenehalo snežiti, zato pa se je vzdignil veter, ki se je uprl v cerkev in majal z drevjem, da je stokalo in škripalo, po nebu so hiteli oblaki.

Neprenehoma so se slišale hude obtožbe in med ljudstvom se je začelo sovražno mrmanje in potrkanje s palicami, ker sta Gajdi kričala:

— Ni res. Iz zlobnosti priča tako. To so vzeli voliški roparji. Ne verujte!

A prič je bilo čim dalje več in čule so se čim dalje hujše in grozovitejše stvari.

Na Balkanu vré — ???

2216 redovniki in 61 milijonov kron premoženja.

Od te imovine bi imel vsak redovnik, ako računamo 4% od kapitala 1100 K dohodkov na leto, vrhu tega pa še vse bere, maše itd. V Belgiji pride na vsakega meniha od samostanskega premoženja tudi povprek 1080 K na leto.

Sedaj imamo na slovenskem Spod. Štajerskem okoli 800 učiteljev in učiteljic, katerih dohodki se ne dajo primerjati z dohodki belgijskih menihov. Bode li to bolj po ceni, ko bodo po zaslugi dr. Korošca in duhovniške stranke tudi pri nas zavladale razmere, kakoršne so v Belgiji, to si po navedenih številkah lahko vsak sam preračuni. Te številke nam tudi neovrgljivo dokazujejo na kak način hočejo ti gospodje naše „dobro in verno“ ljudstvo osrečiti. Naša dolžnost je, ljudstvu oči odpreti, da bode svoje osrečevalce in njih namene spoznalo ter je zavrnilo v one meje, ki so jim po njih stanu odmerjene.

Politični pregled.

Domače dežele.

Industrijalni svet je v svoji zadnji seji izjavil, da čeprav ima svoje pomisleke proti obdačenju avtomobilov, da vender ni proti vpeljavi takega davka. Industrijalni svet je tudi za to, da se dohodki tega novega davka prepuste deželam, pa samo pod tem pogojem, da na državni davek na avtomobile ne naložijo še posebnih dežel.

Nemški agrarci na Češkem ali bolje rečeno zastopniki nemških veleposestnikov so v svoji zadnji seji sklenili resolucijo, v kateri ostro protestirajo proti uvažanju mesa in klavne živine iz balkanskih držav v Avstrijo, češ, da bo odprtje državnih mej težko oškodovalo vitalne interese domačega poljedelstva. To bi bilo res, ako bi avstrijsko poljedelstvo tvorili samo veleposestniki, katerih pa ni niti 10% od vsega kmetijskega prebivalstva, dočim tvorijo drobni kmetje in kajžarji 80% vsega kmetijskega ljudstva, katero ima od sedanje carinske politike samo škodo. Čas bi bil, da se enkrat za-

Na zadnje so jim očitali, da so ubili Žide, izdali gospodične, ovadili župnika, da niso hodili v cerkev, kar je kedo vedel, to je v naglici povedal in vrgel na njune stokajoče glave, skratka, nastal je strašen vrišč, ker je hotel drug drugega prekričati, ker je obetal vsak maščevanje in klet, ker se je vsak grozil in jih hotel pobiti, tako da je Jernej, ki jih ni mogel več udržati, razjarjen zakričal:

— Zaprite vendar gobce, da povem svoje.

Vse je hitro utihnilo, samo ženske so še jezljivo ščebetale naprej.

— Ali priznate? — je vprašal in se sklonil nad njima.

— Ne! Midva nisva nič kriva. Iz zlobnosti govorijo neresnico. Prišeževa! — sta zavpila obupana.

— Priznajta, potem vaju čaka manjša kazen — ju je prijazno nagovarjal.

— Ubijmo pasje brate! Potolčimo jih s palicami. Razbojniki so, zlodeji, izdajice, ovaduhi. Smrt konjederce!

maši usta tem agrarnim „gospodom“, da ne bodo govorili več kot zastopniki „kmeta“, ampak kot zastopniki veleposestnikov, katerih interesi so onim malih kmetov popolnoma nasprotni.

Češka napredna stranka je izdala volilni proglas na narod, v katerem razvija svoj gospodarski, kulturni in politični program z obzirom na deželni zbor in na gospodarstvo v avtonomnih zastopih. V proglasu pravi: „Napredna stranka mora biti stranka socialne reforme“. O kmetiskem vprašanju pravi: „Nerešeno je vprašanje o skladanju kmetijskih zemljišč, dedne pravice na srednjih kmetijah in rentnih posestvih ter s temi v zvezi stojče notranje kolonizacije; izgovor na fidejkomise ne zadostuje, da niti ne govorimo o tem, da se fidejkomise lahko ravno tako postavno zruši kakor so bili postavljeni.“

Res čas bi bil, da se napove boj tem predpravicam, ki jih po krivici uživajo plemenitaši za neke dozdevne zasluge, ki so si jih njih predniki pridobili pred sto in sto leti ali pa tudi nikdar. Pomanjkanje zemlje tlači danes kmetске poljedelce, cerkveni, samostanski in plemenitaški veleposestniki pa imajo več nego eno tretjino vse zemljiške posesti v svojih rokah. Če je kateri stranki mari kmetu v resnici pomagati, bi morala zapisati na svoj prapor: odprava fidejkomisov in razparceliranje velikih posestev.

V delegacijah je držal baron listi poročajo, napravil v obeh državnih polovicah dober utis. Madžarom je posebno kadil in je zagotavljal, da bode namestil v konzularnih in posla-niških uradih kolikor mogoče Madžarov, on je dejal sicer Ogrov, mislil je pa s tem gotovo samo Madžare, dejal je nadalje, da on strogo pazi na to, da dopisujejo uradi vnanjega ministerstva z ogrskimi uradi samo madžarski.

Na Ogrskem je bila sklenjena deželna zveza ogrskih katolikov, ki bode nova podpora Apponyijeve pomadžurajoče šolske politike. Na shodu je bil imenovan grof Apponyi, sedanji

— so zavreščali naenkrat vsi in vzdignili palice in pesti, tako da sta oba Gajdi zatulila od samega strahu, da sta se začela premetavati, prijemati z zobmi za črevlje, poljubljati noge in prositi z blaznim glasom usmiljenja.

Zakrival jih je še mlinar, Jernej in nekaj mirnejših, ki so ustavljali razjarjene, ki so se valili naprej kakor burja, kričali in mahali s koli in drogi, najhujše pa so priskakovale ženske s svojimi nohti.

Bilo je že hudo in strašen tršč je bil pod cerkvijo, krič je bil vztekel in strašen, grozen, kakor zvon, ki se je neprenehoma glasil.

Duhovnika morajo imeti pred smrtjo Po duhovnika! — je naenkrat zaklical mlinar.

Pomirili so se. Nekdo je pohitel po župnika.

— Ali pa počakajmo s kaznijo do jutri — je predlagal mlinar.

Nato pa so zakričali in treskali z drogi.

(Konec sledi.)

naučni minister, zaščitnik ogrskega katolicizma. V zahvalo za ta kompliment bode katoliška cerkev na svojem polju ravno tako madžarizirala, kakor država v šoli; to vidimo na Slovaškem. Odpor proti temu početju se pa vzbuja celo med Slovaki, in tudi v tej odposvetnih in cerkveni oblasti najbolj tlačeni deželi se čujejo kliči: Ločitev cerkve in države.

Baron Rauch se je združil z radikalnimi Srbi, in veliki župani so v službenih okrožnicah že dali na znanje vsem uradom, naj pri volitvah postopajo z radikalno srbsko stranko kot z vladno stranko. Radikalni Srbi so bili v koaliciji jako nezanesljiv element in je Rauchu zelo privoščimo ker vemo, da mu bodo več škodovali ko koristili.

Vnanje države.

— Srbija. Trgovska pogodba med Avstro-Ogrsko in Srbijo je podpisana in bodo v kratkem objavljene določbe ki so bile sprejete v novo pogodbo.

— Francija. Francoski škofje so hoteli sklicati skupni shod ter na njem vse francoske kačoličane jednotno organizirati. Iz Rima so pa dali povelje, da se jednotna organizacija prepoveduje, da naj se mariveč katoliške organizira samo po prejšnjih škofijah. To kaže, da se v Vatikanu boje, da bi francoski katoličani, ako bi se jednotno organizirali, zahtevali svojo cerkveno samoupravo, ali celo prestopili k galikanski cerkvi.

Dopisi.

Iz Šoštanja. Odkar je zasedel županski stolec Hans Woschnagg, raste našim Nemcem greben, da je kar čudno. Ker imajo v občinskem zastopu nadvlado, domišljujejo si ti gospodje, da nas Slovencev sploh ni več na svetu.

Pogoj kompromisa bil je med drugim tudi ta, da se ne sme od nobene stranke ničesar pisati po časnikih — posebno pa ne neresničnih vesti. Beseda dana, vez velja! Tega gesla držali smo se Slovenci do današnjega dne, a Nemci držane besede sploh ne držijo. Zapomnite si pa Vi kompromisolomci, da je sedaj tudi naše potrpežljivosti konec, razkrili bomo marsikatero lepo čednost, koja diči šoštanske nemčurje.

Kakor znano razbobnal je Hans Woschnagg v svoji tovarni grdo laž, da bode naša slovenska posojilnica morala likvidirati in da je velika nevarnost, da pridejo vlagatelji, koji imajo vložen denar, popolnoma v zgubo. To gorostasno laž raztrosil je med svojimi tovarniškimi delavci tisti Hans Woschnagg, kateri je pred leti nosil še rdečo srajco in korakal pod slovensko sokolsko zastavo, kateri je pred letom o priliki kompromisa prvi dal častno besedo, da bode on kot general nemške stranke skrbel za to, da se po časnikih od njegove stranke ne bode nič pisalo. Ker je pa itak znano, da ti posilinemci sploh ne vedo kaj je častna obveza, da toraj častne obljube ne morejo dati še manj pa držati, zato mora tudi naša prizanesljivost nehati.

V različnih časnikih pisalo se je o polomu naše leta 1874 ustanovljene slovenske posojilnice, katera je marsikateremu kmetu pomagala iz zadrege.

Ta polom obstoji edino in izključno le v obrekovanju naših nasprotnikov. Ko bi ti ljudje imeli le trohico značajnosti in resnicoljubja v sebi, gotovo bi tudi razglasili stanje svoje nemške posojilnice — Schallthaler Sparr-Creditverein-a v Šoštanju.

Gospodom generalom in voditeljem te nemške „kase“ bodi za danes

povedano le to: „Če ste tako vzorni v vodstvu in gospodarstvu svoje „nemške kase“, zakaj pa je gospod Pavel Mack, po domače „šušter Cvenk“ založil v Vaši kasi večjo svoto denarja, ker račun ni štilal?

To smrdi pač bolj po kakšni — likvidaciji? — kakor po vzornem gospodarstvu. Gašpar Hrovat — tačasni tajnik — Vi bode te stvar najbolj vedeli — dajte nam zadevo v „Štajercu“ pojasniti.

Pred nekaj meseci je pregledoval to nemško kaso nek pregledovalec od „Verbanda“. Gospodje ravnateljstva ste menda že pozabili, kaj vam je dotični uradnik povedal o vodstvu vaše nemške kase? Gospod kontrolor te nemške posojilnice, Vi se na te besede gotovo prav dobro spominjate, ker ste sami priznali, da ste še le sedaj zvedeli za dolžnosti kontrolorja in kaki nevarnosti ste pri tej funkciji izročeni.

Toliko za danes, prihodnjič še marsikaj. Kdor ima maslo na glavi, naj ne gre na sonce.

Berge-Borbeck na Porenkem. V nedeljo, dne 12. prosinca 1908. se je vršilo glavno zborovanje tukajšnjega slov. pev. društva „Ilirija“ v društvenih prostorih gosp. H. Kiperja, s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev. 5. Slučajnosti. G. predsednik je pozdravil v jedrnatih besedah zborovalce ter nekoliko razložil pomen društva za narodnega Slovenca na tujem. Na to je poročal g. tajnik o društvenem delovanju stedeče: Pretečeno leto je društvo posetilo 12. maja slov. pev. podporno društvo „Bratska ljubezen“ (Hochheide), namreč ob razvitju zastave, in mu darovalo spom. trak v znak bratske ljubezni. Dne 26. maja je praznovalo štiridesetletnico društva. obstanke, pri kateri se je odzvalo 6 avstr. pevskih društev.

Dne 21. julija je napravilo izlet k avstr. podpor. „Rudarskemu društvu“ (Möers) in 28. julija k avstr. pevskemu društvu „Tiroler Maiglöcklein“ (Gladbek), 18. oktobra pa je posetilo avstr. rudarsko društvo „St. Barbara“ (Essen West).

Dne 27. oktobra je priredilo je-sensko veselico kot po navadi, katera se je prav sijajno obnesla.

Dne 26. decembra je priredilo malo veselico z božičnim drevescem od katerega so se otroci društvenikov obdarili.

Na to poročja g. blagajnik o stanju blagajne. Letnih dohodkov je bilo 712 mark, izdatkov 496'26 M, preostanek torej 216'02 M.

Ker je društveno premoženje namoženje narastlo v teku teh let nad 1320 mark, je bilo sklenjeno na občnem zborovanju dne 14. julija, da se deli podpora vsem udom, v boleznih in nesrečah, namreč od 1. svečana 1908 naprej. Tako si bo zadobilo zupanje med Slovenci in pa novih delavnih moči.

Na to je sledila volitev.

V odbor so bili voljeni večinoma stari odborniki, kar je lep dokaz poštenega in varčnega gospodarstva.

Potem je zgovoril še nekaj besed zastavonoša rekoč: Varoval bom prapor, naš kras in ponos; ščitimo jo, ko punčico svojega očesa! Hrabrih in ponosnih korakov jo spremljajmo!

K sklepu se je zahvalil g. predsednik za znova podeljeno mu predsedništvo. Zahvalil se je v imenu društva „Ilirije“, slavni „Zvezi“ slov. pev. društ. v Ljubljani za dane nasvete in podpore. Pa tudi vsem drugim slavnim pevskim društvom in posameznikom, kateri so nam pripomogli do našega cilja. Na to so po dvorani zaorili gro-

moviti klici „Živili!“ Društvo je zapelo „Hej Slovani!“ in še nekaj mičnih pesmic.

Naj živi naše mlado, a krepko društvo. Naj bo v veselje žalostnim in v pomoč revnim, pa tudi v povzdigo in pogum narodnih Slovencev.

(Tej želji se pridružujemo tudi mi. Samo želeli bi, da bi se večkrat oglašili, da bi vedeli v domovini, kako se godi našim bratom na Pruskem. Op. uredništva.)

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Opozarjamo se enkrat na današnji občni zbor „Celjskega Sokola“ in društva „Sokolski dom“.**

— **Iz občine Celje-okolica.** Čudom so se čudili mnogi naprednjaki iz občine Celje-okolica: ni jih bilo v imeniku deželnozborskih volilcev. Goljufalo se jih je čisto navadno za njihovo volilno pravico. Ljudje pravijo, da je volilni imenik sestavljal znan klerikalec obč. tajnik Presker, človek, kateremu se samo iz milosti reže pri občini kruh. Radi bi vedeli, ali imata on in pa pri-vandrani vikar Gorišek pravico obče-vati pri tako veliki in važni občini, kdo voli in kdo ne? To je tem bolj obžalovanja vredno, ker bi morali Slo-venci v tako narodno izpostavljeni občini vendar stremeti za medsebojno pravičnostjo in edinostjo. Sedaj pa vi-dimo, da nam gospodari strastni in protinarodni vikar Gorišek, kateremu je deveta briga, je li občina v na-rodnih rokah ali ne, so li z občinskim gospodarstvom zadovoljni tudi napredni občinarji ali ne. Caveant consules!

— **„Nova Doba“** se v št. 7 ukvarja s „porazom“ Narodne stranke pri zad-njih deželnozborskih volitvah. Pripom-nili bi samo, naj se gospodje najprej pouče, kakšen je celjski državno-zborski in kakšen je deželno-zborski volilni okraj, po kakšnem volilnem redu se je volilo in da se snide naš deželni zbor le še k enemu zasedanju. Z obžalovanjem vidimo, da si da „Nova Doba“ sugerirati „Slov.“ tendenčijozna zavijanja. Tisto razprav-ljanje o nalogah Narodne stranke kaže tudi dovolj jasno, da gospodje dela stranke ne poznajo, še manj pa naše ljudstvo.

— **Za družbo sv. Cirila in Me-toda** je darovalo veselo nar. omizje 6 K 45 vin., zbrano dne 22. prosinca 1908 v gostilni J. Lešnik-a pri Sv. Janžu na Drav. polju.

— **Umrli** je v Apačah pri Sv. Lov-rencu na Dr. p. posestnik Mohorko, vrl naroden mož. N. v m. p.!

— **Nevarno je obolel**, kakor či-tamo v „Sl. N.“, g. Ant. Pesek, šolski vodja v Narapljah pod Ptujsko goro.

— **Ruše pri Mariboru.** (Vod-stvo splošne štajerske de-lavske bolniške in podporne blagajne) otvorilo je za svoje ude iz Ruš in okolice novo podružnico. To za obrtnike, tovarne in njih delavce v slučaju bolezni velevažno društvo se razteza čez celo Štajersko in je v zvezi z vsemi avstrijskimi deželami; daje pravico na podporo že z dnevom pristopa. Po daljšem pripadanju se po-viša čas podpore do jednega leta. — Uraduje se vsak petek od 4. do pol 6. ure v gostilni g. Jož. Mülleja (na trgu) v Rušah in se tu sprejemajo tudi novi udje, istotako se ugodi vsakemu vprašanj v tem oziru.

— **Iz Šmartina v Rožni dolini.** Ker je nastala pri nadučiteljevih in drugih otrocih nalezljiva bolezen „špičke“, so šolo za nedoločen čas zaprli.

— **Od Novecerkve.** Ljudstvo je pridno segalo po knjigah, katere mu

nudi knjižnica celjskega odseka „Pro-svete“; skazalo se je, da bi bilo pri nas na mestu „Izobraževalno društvo“. V nedeljo 12. t. m. se nam je ta želja izpolnila. Na shodu čitateljev tukajšnje knjižnice, katerega je priredil predsednik celjskega odseka „Prosvete“, g. Iv. Prekoršek, se je „Izobraževalno društvo za Novo cerkev in okolico“ tudi osnovalo. Prvi odbor je sestavljen tako: predsednik g. Rud. Zupanek, pod-predsednik g. Jekl, tajnik g. Al. Krivec, blagajničarka gospodična Anica Po-glajen, knjižničar g. K. Šilih, odbornika gg. Štagoj in Peter Kramer, pregled-nika gg. Ferdo Škoflek in L. Lipuž. Upamo, da se bode ljudstvo neglede grdih in neosnovanih napadov od strani onih, ki bi nam morali donášati mir in ljubezen, društva trdno oprijelo. G. Prekoršku pa bodi s tem izrečena iskrena zahvala za njegov požrtvovalen trud pri ustanovitvi knjižnice in sedaj društva!

— **Požar.** Zadnji petek je vpepelil v Cirkovcih pri Pragarskem ogenj šestim posestnikom vse imetje. Škoda je zelo velika, posebno za ta čas! Za-žgali so, kakor pripovedujejo ljudje, otroci. Starši, pazite na otroke!

— **Osebnosti iz Južne že-leznice.** Premesčen je postajenačelnik g. Petritsch iz Grobelnega v Sinčoves-Velikovec na Koroškem. — Postaje-načelnik g. Randl v Račah je postav-ljen kot postajenačelnik v Grobelno. — V Rače pride kot načelnik g. Jurij Dobovišek, pristav v Mariboru in prejšnji postajenačelnik v Slov. Bistrici. — G. Petritsch je Korošec in nemškega mišljenja, zadnja dva gospoda sta Slo-venca.

— **Socijalni kurz** priredi „Slov. kršč. soc. zveza“ v Slovenjgradu. — „Novi Slov. Štajerc“ piše v svoji 2. številki „naj bi obe stranki svoje pri-staše (v poučnih tečajih) navajali k spo-znavanju, da smo vsi skupaj tlačeni in zatirani Slovenci, da nam je v skupnih zadevah treba skupnega in složnega nastopa.“ Mi smo takoj po sklepu te-čaja pribili, da so navajali vsi govorniki v poučnem tečaju Narodne stranke fante k politični strpnosti in povdarjali, da nam je treba v važnih narodnih in gospodarskih zadevah složnosti. Zgornje besede naj blagovoli tedaj „N. Sl. Št.“ obrniti proti dr. Korošcu in njegovim tečajem, v katerih se pridiga pobjo proti slovenskim naprednjakom in naj-nestrpnejše strankarsko sovraštvo.

— **Na Zidanem mostu** se nadučiteljska služba še enkrat razpiše kakor poročajo „Slov. Narodu“. Pazite, merodajni činitelji!

— **V Žalcu** je občinski tajnik in mežnar I. Zupanc odpuščen iz občinske službe. Zupancu je bila menda bolj pri srcu agitacija za duhovništvo kakor pa služba.

— **Osrednjo pisarno** za nemško „obrambno“ delo hoče ustanoviti nemški „Schulverein“ na Dunaju.

— **Zgorela** je pri Sv. Ani nad Radgono 80 letna sestra Ana graškega knezoškofa dr. Schusterja. Starica je sedela pri peči in se ji je vnela obleka.

— **Zaprli** so v Ptuj nekega pi-jonirskega podčastnika, ker je zaigral državen denar. V zadevo je zapletenih še mnogo drugih oseb.

— **Imenovanje.** Izvanredni pro-fesor slovenske filologije dr. K. Štrekelj je imenovan rednim profesorjem na vsenčilišču v Gradcu. Častitamo!

— **Čudno** je sledeče: v ptujski okolici prirejajo sedaj štajercijanci nedeljo za nedeljo shode. Sedaj sta bila Sv. Urban in Vurmberg, prihodnjo nedeljo bo — Sv. Lovrenc na Dr. p. na vrsti. Kmečka zveza je tam dobro organizirana: a nikoli se ne udeleži štajercijanskih shodov. Razni gg. župniki in kaplani nahujskajo svoje zveste le

za razbijanje shodov slovenskih na-prednjakov! Daleč smo že! Pa saj je lani pisal ljubljanski „Slovenec“, da se lažje izhaja s štajercijanci ko s slo-venskimi naprednjaki.

— **„Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“** priredi v soboto, dne 8. svečana t. l. svoj plesni venček v restavracijskih prostorih „Skalne kleti“ in se bodo ta teden že pričela razpošiljati vabila. — Kakor prejšnja leta, tako je tudi letos pričakovati od društvenikov, prijateljev tega društva, kakor tudi od tukajšnjega zavednega slovenstva prav obilne udeležbe, zlasti ker je prebitek namenjen v korist pre-potrebne „Delavskega doma“ v Celju.

— **Nečuvena surovost.** V pon-deljek popoldne ob štirih so šli dečki iz celjske mestne šole domov. Prigo-varjali so dečku Kropiču, naj gre z njimi. Kropič se je 12 do 14 letnih surovežev bal ter bi se jim bil rad izognil. Neka žena je opazila, da se deček boji, pristopila je k njemu ter ga spremila od občinskega urada do Sinkoviča; tu ga je morala zapustiti, ker je morala po svojih opravkih. Ko-maj so starejši suroveži to zapazili, vrgli so se na reveža ter ga začeli s pestmi tako besno obdelovati, da je bil naenkrat ves krvav in je kri celo plot pokropila. Kakor je dognano, so vsi ti suroveži učenci mestne nemške šole. Učiteljem in ravnatelju šole so imena surovežev znana. Nadjati se je, da je bodo kaznovali kakor zaslužijo. S tem pa seveda ne sme biti stvar v kraju; dobro bode, da poskrbe tudi za to, da se te mladostne suroveže v šoli in rodbini odgoji ter napravi iz njih ljudi. Nemška šola sama na sebi pa kakor vidimo, nikakor ne upliva bla-žilno na značaj učencev in je žalosten znak zanje, da počenjajo njeni gojenci, katere si, kakor nam „Vahtarica“ za-trjuje, nemški gospodje dobro ogledajo, predno je sprejmejo, take surovosti.

— **Iz Frama.** Podpisano šolsko vodstvo izreka tukajšnjemu kmetijskemu bralnemu društvu za izročeni mu čisti dobiček, ki se je dobil pri uprizoritvi gledališke igre, najtoplejo zahvalo. Za-hvaljuje se pa tudi prav iskreno vrlim domačim diletantom, ki so igro upri-zorili tako izborna. Denarna vsota se bo porabila za ubogo šolsko mladino. Šolsko vodstvo v Framu, dne 27. prosinca 1908.

— **Fr. Pirkmaier**, nadučitelj.

— **Poštnice** so imele zadnjo soboto na Dunaju shod, na ka-terem so zahtevale zboljšanje plač in tudi pravnega stanja, zlasti olajšanje prepovedi mojitve. Govorilo se je tudi o dopustih in nedeljskem počitku.

— **V Borecih pri Križevcih** je kupila mestna občina radgonska za 28.000 K blizu 12 oralov zemlje, da na njih postavi moderno opekarno. To je najbrž le konkurenčno podjetje slovenskih opekarni, ki se snuje v Kri-ževcih.

— **V Zgornji Sv. Kungoti** se je vršil minulo nedeljo shod v prilog že-leznici Maribor-Zeleni travnik, katerega se je udeležil tudi deželni odbornik g. prof. Robič. Predsedoval je shodu bar. Egger, navzoči so bili tudi gg. Wastian, Schmiederer in namest. svetnik grof Attems. Prof. Robič je obljubil načrtu svojo podporo, ter je mnenja, da mo-rajó biti Nemci in Slovenci v gospo-darskih vprašanjih edini. Resolucija, ki se je sklenila, zahteva nujno zidanje te železnice ter zahteva, naj prevzame dežela za 2 milijona temeljnih delnic. (Shod bode težko rodil kakih posledic, ker je sedanje finančno stanje de-žele tako, da skoraj ni misliti na de-želno podporo te železnice.)

— **Olajšanje mature.** Anketa o reformi srednjih šol se je končala z važnimi sklepi glede olajšave mature,

kateri stopijo že za letošnje mature v veljavo. Opustijo se prestave iz mate-rinščine (pri nas žalibože nemščine) v latinščino, zmanjšal se bo material in se vobče bolj gledalo na splošno iz-obrazbo dijaka. V smislu ankete naj postane matura bolj razgovor o obči naobrazbi kakor pa izpraševanje glede posameznosti.

— **Čenjenim gg. dopisnikom** jav-ljamo, da je vsak pondeljek, sredo in petek, ko list izhaja, sklep uredništva ob 9. uri dopoldne.

— **Umrli** je včeraj 28. t. m. na Bregu pri Polzeli gospa Marija Tergrav, roj. Čebul, mati soproge ravnatelja Za-družne Zveze g. Franjo Jošta.

Spoštovanemu g. Joštu, ki je sam rahlega zdravja in kateri je še le pred 14 dnevi izgubil svojo blago mater ter njegovi cenjeni rodbini izrekamo svoje globoko sožalje nad tem nenadnim, krutim udarcem. Blagi pokojni, ki je bila vrla narodnjakinja, svetila večna luč!

— **„Neolikano druhal“** imenuje ljubljanski duhovniški list „Slovenec“ udeležence velikega shoda v Žalcu dne 12. januarja. To si bomo zapomnili!

— **Protestni shod** skličejo celjski demokratje prihodnjo nedeljo popoldne k „Zelenemu travniku“. Govoril bode državni poslanec Resel za reformo de-želnozborskega volilnega reda.

— **Slovensko časopisje.** „Nova Domovina“ v Clevelandu (Sev. Ame-rika) je prenehala izhajati kot dnevnik. Izhajala bo po trikrat na teden.

— **Minister Tscheka** je govoril zadnjo nedeljo na javnem ljudskem shodu v Gradcu. Govoril je o starih znanih frazah o „poslovenjenju“ nem-ških naselbin na avstrijskem jugu in o „nevarnosti“ za Nemce. Dokler bodo Nemci in njihovi ministri tako zagri-zeni in neodkritosrčni, ne bo nikoli v južni Avstriji narodnostnega mira. Ta-lažimo se le s tem, da ti zagrizenci reprezentirajo danes le malo vrsto ad-vokatov in „bier“-politikov; ljudstvo misli drugače.

— **Od Sv. Jurja ob Ščavnici.** Poročali smo svoječasno, kakšen poraz je doživel državni poslanec dr. Korošec na shodu tukajšnje mladeniške družbe. Kakor izvemo sedaj, ga je g. župan okoslavski, Nemec, ostro zavrnil vsled trditve, da „narodnost dandanes ni nič, vera je vse“. — Zapomnili si bomo dobro to predrzno Koroščevo trditev v okraju, kjer smo po 17 letnem boju komaj vrgli nemškutarje iz okrajnega zastopa. Ta izjava jasno osvetljuje izstop Korošcev iz „Narodnega sveta“ in protinarodno stališče nekdanjega narodnega „Slov. Gospodarja“.

— **Iz Konjic.** V nedeljo je pre-daval v Konjicah ob jako veliki ude-ležbi g. prof. dr. Stegenšek iz Mari-bora o konjiških gradovih in življenju konjiških grajščakov. Ker je bila za-jeta snov iz domačega kraja in domače zgodovine, sledilo je ljudstvo njegovemu zelo zanimivemu predavanju z veliko pozornostjo. Želimo, da bi prirejali slična predavanja tudi domačini, ker bi gotovo padla vsaka beseda na plodna tla. — Mi smo za zadnje predavanje agitirali in smo vedno za to, da se udeleži ljudstvo v kar največjem številu predavanj, če so slednja res v pouk in ne agitacijsko sredstvo klerikalcev.

— **„Slovenec“** še vedno pfuj-klici, kateri so se slišali na velikem shodu v Žalcu v spominu na g. dr. Povaleja, ne dajo miru. Pravi, da „gosp. Roblek ni čutil potrebe, da bi zavrnil neoli-kano druhal, ki psuje moža, kateri je dosedaj vedno zvesto volil v okrajni celjski zastop. Lep zastopnik sloven-skega naroda!“ Ako ljudstvo da duška svojí nevolji nad kandidatu-ro moža, za katerim vidi znano „Kmečko zvezo“, menimo, da še ni najhujše. Zakaj pa

se dični „Slovenec“ in urednik „Slov. Gospodarja“ poštenu dr. Korošec ne čutita nikoli poklicana zaklicati slov. duhovščini, naj ne obrekuje in krade časti drž. poslancu Robleku, ki je menda prav tako dober in gotovo stalnejši volilec celjskega okrajnega zastopa kakor g. dr. Povalej?

— Nova klerikalna posojilnica v Mariboru je že ustanovljena. Imenuje se „Spodnještajerska ljudska posojilnica“. V načelstvu so sami duhovniki (kakor smo že svoječasno poročali) in g. dr. Verstovšek (!!). Vprašali bi samo to dično načelstvo, koliko ima premoženja?

— V Ljutomeru se je zadnje nedelje ustanovilo društvo za varstvo otrok in mladine vobče. Gosp. župnik Jurkovič je pristopil kot ustanovnik s 100 K, tudi okrajni zastop je obljubil podporo.

— Umrli je 25. januarja, zadnje soboto, v graški blaznici dr. Langer, bivši graščak na Lembergu bl. Dobrne pri Celju.

Kranjsko.

— Graščino Impolca pri Radni, ob okrajni cesti Zidanmost-Krško, je kupil od g. Rieckena g. Bamberg iz Ljubljane.

— Odlikovanje. Častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje je dobil nadučitelj gosp. Kalan v Št. Petru na Krasu.

— „Katoliška družba za Kranjsko“, najstarejša klerikalna organizacija na Kranjskem, je prenehala vsled pomanjkanja članov.

— Proti Legvartu, mlekarскому nadzornika na Kranjskem, se obrača nekdo v sobotnem „Slov. Nar.“ v zelo ostrem članku. Očita mu med drugim nesposobnost v njegovem poklicu in nekatere nelepe osebne zadeve.

— Veliko veselico „Izza kongresa“ priredijo na Svečnico v pri naši šolski družbi v ljubljanskem „Narodnem domu“ narodne dame ljubljanske.

— Pisateljsko podporno društvo je imelo svoj občni zbor v pondeljek Ljubljani. Dohodkov je imelo društvo 912'64 K, stroškov 591'33 K, vse društveno premoženje znaša 18.710'69 K.

— Kurz za gostilničarje se namerava v kratkem prirediti v Ljubljani.

— Ubil se je v Gornjem Tuhinju 75 letni hlapec Anton Amorini, ko je v gori listje grabil. Padel je čez skale.

— Najden utopljenec. V pondeljek so potegnili iz Gruberjevega kanala pri Ljubljani mrtvo truplo žganjara delavca Jančarja. Zašel je najbrž v pijanosti v vodo.

— „Slov. Gosp. Stranka“ kandidira v ribniški dolini gg. Rusa z Loškega potoka in Ign. Merharja. — „Kmetška stranka“ kandidira na Notranjskem pl. Premiersteina in Jožefa Cučka iz Knežaka. Jednega kandidata še postavijo prihodnji teden. — Zadnji „Gorenjec“ prinaša poziv za ustanovitev napredne „Kmečke stranke“ na Gorenjskem. Počasi se giblje tudi na črnem Kranjskem! — Dr. Krek kandidira v kamniško-brdskem okraju. Socijalist v kmečkem volilnem okraju!

— Ubil je Krumar, mlinar iz Topolovega, zadnji petek zvečer Janeza Marolta, kmečkega fanta od Sv. Križa pri Kostanjevici. V dobi kršč. socialnega gibanja nič čudnega.

— Za šolski vrt v Studenem pri Postojni je dovolilo poljedelsko ministerstvo 400 K podpore.

— Otrpnilo je sree vsled pijančevanja posestniku Stražišarju na Igu pod Ljubljano.

— Zadušila sta se v Škofjiloki zakonska Sink. Vzrok je slab dimnik. Sinkova nista imela otrok.

Primorsko.

— Volitve na Goriškem. V soboto dne 25. t. m. so zborovali veleposestniki klerikalne in agrarne stranke v Podgori pri Gorici. Pogodili so se in proglasili skupno svoje kandidate, ki so: Leopold Bolko, Anton Mozetič in Anton Zucchiati. Zdi se, da so agrarci in klerikalci že tako daleč, da je čisto odveč nositi še dve imeni. Ali je pa to od klerikalne strani dobro premišljena taktična zvijača, s katero odvzamejo naprednjakom pod imenom „agrarcev“ lepo število glasov. Vsekako bi bilo skrajno potreba, da se združi vse, kar napredno misli in čuti proti klerikalnim nazadnjakom, naj se že skrivajo pod tem ali onim imenom. Reakcija ni bila na Slovenskem še nikdar tako mogočna, ker nikdar še tako izborna organizirana kakor je danes.

— Trst za „Lega Nazionale“. „Lega Naz.“ je italijanska šolska družba, ki ima namen poitalijančiti slovensko in hrvaško deco v Trstu in Istri. Mesto Trst žrtvuje za to društvo zelo veliko; tržaške podružnice društva štejejo čez 7000 članov, vsega skupaj ima „Lega“ samo iz Trsta nad 75.000 kron dohodka.

— Združitev „Dalmatije“ in „Dalmatinske plovitbe“. Na prizadevanje „Jadranske banke“ v Trstu ste se združili parobrodni društvi „Dalmatija“ in „Dalm. plov.“ Združenje je velikega pomena za povzdigo dalmatinskega parobrodstva.

— Ribiško zadrugo se sklenili ribiči v Gradežu. Ustanovnega zborovanja se je udeležil tudi predsednik pomorske vlade pl. Ebner. S to zadrugo bode mogoče ribičem pomagano, da se rešijo iz pesti svojih oderuških upnikov in gospodarjev, ki so jih do sedaj pestili, da niso mogli ne živeti ne umreti. Podobne zadruge se snujejo tudi po Istri. Kaj pa v Sv. Križu, v Barkovljah in drugod po tržaški okolici ter v Devinu? Dobro bi bilo, da se tudi Slovenci ganejo.

— Žalostna smrt pijanke. V Solkanu se je 42 letn Katarina Bole, kakor večkrat, silno napila žganja. V pijanosti je šla k ognjišču, kjer se ji je vnela obleka in je ženska na strašnih opeklinah umrla.

— Roparski umor. Na cesti proti postaji Matulja blizu Opatije so našli kmetje od strelav in nožev razmesarjeno truplo nekega delavca, ki se je nedavno tega vrnil iz Amerike. Orožništvo je že zaprlo sedem oseb, ki so se udeležili tega umora. Zločinci pravijo, da je delavec metal na nje kamenje.

— V Pulju imajo stavko pekovskih pomočnikov. Te dni je prišlo do nekaj burnih prizorov: pomočniki so vdrli v pekarije, raztrosili tam moko in zmetali kruh na ulico, kruh na nekem vozu so polili s petrolejem. Mojstri kličejo pomočnike iz Italije, zaradi česar pomočniki ne morejo uspeti s stavko.

— Stavke v paroplovni družbi „Dalmacija“ je sicer res končana, pa čisto drugače, kakor se je s početka poročalo. Ravnateljstvo družbe ni hotelo ali ni moglo spolniti zahtev častnikov in moštva češ, da zahtevajo za 20% višje plače in mezde kakor jih plačuje „Ogrsko-hrvatsko paroplovno dr.“ in je izjavilo, da rajše postavi svoje parnike popolnoma z dela, kakor da bi se vdalo tej zahteri. Stavkajoči se pa kljub temu obstali na svojih zahtevah — in ravnateljstvo je vstavilo delovanje družbe in odpustilo ves personal. Moštva in častnikov je blizo 300.

— Stavka pekovskih pomočnikov. V Pulju so stopili pekovski pomočniki dne 21. t. m. v štrajk. Zahtevali

so najprej 15% zboljšanja mezde ter so znižali svoje zahteve že na 5%, pa tudi tega jim mojstri niso hoteli dovoliti, češ, da je moka predraga. Na to so stopili vsi v štrajk.

Gospodarstvo.

Poljskim rastlinam redilne snovi?

Spisal po lastnih izkušnjah František Škerlec v Vičandih pri Veliki nedelji.

Živinski gnoj je rastlinam to, kar je kruh lačnemu delavcu.

V vsakem oziru je tečen. Pa za delavca bode krahek še tečnejši, ako ima poleg njega kos mesa ali slanina za prigrizek.

Istotako je tudi živinski gnoj bolj tečen, ako ima tu in tam primešano umetno gnojilo. V teh umetnih gnojilih so prvine: dušec, kalij in fosforova kislina posamezno zastopane tako, da si lahko po potrebi za vsak slučaj z eno ali drugo pripomoremo.

Iz spodaj navedenih števil se lahko vsak kmetovalec prepriča, kako tečen je živinski gnoj rastlinam, ako dodamo umetna gnojila. Pri svojih poizkušnjah sem ravnal tako-le: Zemlje, ki je bila pred dvema letoma obraščena z grmovjem in jelševimi drevesi, sem zregulil 60 cm globoko ter odstranil vso korenje. V letu 1906, kot praho sem pognojil s hlevskim gnojem, ter posejal repno seme. Lansko leto na spomlad pa sem naredil poskušnjo pri krompirju in sicer sem razredil imenovano njivo na sedem enakih delov tako, da je meril vsak del 6 arov 80 m².

Prvi del sem potrosil s 13'6 kg 40% kalijeve soli, 27'2 kg superfosfata in 10'2 kg čilskega solitra, ter mi je prirastlo 2543 kg 20 dkg lepega krompirja.

Drugi del je ostal popolnoma negnojen in je prinesel 476 kg zelo drobnega krompirja.

Tretji del je dobil 27'2 kg superfosfata in 10'2 kg čilskega solitra, ter je zrastle na njem 639 kg 20 dkg krompirja.

Na četrti del sem natrosil 13'6 kg 40% kalijeve soli in 27'2 kg superfosfata in dobil sem 734 kg 40 dkg krompirja.

Na peti del pa 13'6 kg 40% kalijeve soli in 16'2 kg čilskega solitra; bilo je 544 kg krompirja.

Šesto ravno tako veliko parcelo sem potrosil precej na debelo z živinskim gnojem in prirastlo mi je 1632 kg srednje debelega krompirja.

Sedma parcela tudi tako velika ko druge, je pa bila pognojena z živinskim gnojem in s 13'6 kg 40% kalijeve soli, 27'2 kg superfosfata in 10'2 kg čilskega solitra ter mi je prinesla ta parcela 2849 kg 20 dkg prav debelega krompirja, kakoršnega še nisem doživel.

Sedma parcela nam torej jasno dokazuje, da je živinski gnoj bolj tečen rastlinam, ako dodamo živinskemu gnoju tudi umetna gnojila.

Le primerjajmo naprimer šesto parcelo, ki je dobila samo živinski gnoj ter dala 1632 kg krompirja proti sedmi parceli, kateri sem poleg živinskega gnoja dodal še umetno gnojilo in mi je prirastlo 2849 kg 20 dkg izvrstno lepega krompirja, torej za 1217 kg več.

Dragi kmetovalec, ako enkrat poskusiš z umetnimi gnojili, gotovo se ne bodeš zbal stroškov, ter bodeš tudi v bodoče gnojil ž njimi, kajti izdatki tvoje mošne se bodejo bogato povrnil. Le vzamiva svinčnik v roke in preračuniva si čisti dobiček za šesto in sedmo parcelo. Ker ste obe parceli pognojene z živinskim gnojem,

ne pride ta živinski gnoj v račun, ampak samo stroški za umetni gnoj sedme parcele, na kateri je prirastlo za 1217 kg krompirja več, nego na šesti. Računniva 1 kg krompirja po 6 vin. toraj = znaša prebitek 6 vin. 1217 to je približno 73 K.

Stroški za umetni gnoj so:

27 kg superfosfata (q po 7'8 K) = 2'10 K.

13 kg 40% kalijeve soli (q po 12'6 K) = 1'70 K.

10 kg čilski soliter (q po 32 K) = 3'20 K.

Stroški sedme parcele 7 K, čisti dob. pribl. na 7 arov 66 K.

Po istem razmerju, bi torej prišlo na en oral približno 500 K čistega dobička.

Druge slovanske dežele.

— Zveza čeških mest. Za časa jubilejne razstave bodo zborovali zastopniki čeških mest dne 26., 27. in 28. septembra t. l. v Pragi. Na tem zboru bode ustanovljena tudi zveza čeških mest, za katero dela pripravljalni odbor že sedaj temeljite priprave. Zveza bo imela štiri oddelke in sicer: finančni, pravni, socialni in šolski. Prispevek v Zvezi včlanjenih mest je določen za tekoče leto na 20 K za vsakih 5000 prebivalcev.

— Madjarske šole na Hrvatskem. Baron Rauch, hrvatski ban, je izdal naredbo, da se odpre na Hrvatskem 8 novih madjarskih šol, katere bo vzdržalo madjarizacijsko društvo „Julian“.

— Stoletnica končnega pada dubrovničke republike bo 31. januarja, 31. jan. 1808 je cesar Napoleon z dekretom odpravil to staro slovansko državo.

— V Bolgariji je odstopilo ministerstvo dr. Gudeva. Odstop te vlade, čije nasilno postopanje proti vseučilišču v Sofiji je zlasti znano, je vzbudil po celi deželi veliko veselja.

— Dejansko rodoljubje. Bivši predsednik praške trgovske in obrtne zbornice Bohumil Bondy je določil v svojem testamentu 100.000 K za izobraževalne in dobrodelne namene. Njegova sinova Leon in Oton Bondy sta željo svojega očeta ne samo izpolnila, ampak iz svojega še to volilo pomnožila. Darovala sta 100.000 K umetniško-obrtnemu muzeju v Pragi za nakup predmetov za muzejske zbirke, vrhu tega sta dala iz svojega 35 tisoč kron za dobrodelne namene.

Svetovne vesti.

— Vode primanjkuje na Dunaju. Studenci vodovodovi dajejo premalo vode za velikansko mesto.

— Volikanski požar je uničil celo tovarno za olje v Brügge na na Belgijskem. Zgorelo je tudi mnogo gotovega olja. Škode je pol milijona kron.

— Velike shode za navedbo splošne in jednake volilne pravice v pruski deželni zbor prirejajo socijalni demokratje po celem Pruskem. Zadnje nedelje se je vršilo več takih shodov; v Solingenu je prišlo do krvavih spopadov med socijalnimi demokrati in vojaštvom.

— Brezlično brzojavno zvezo bodo ustanovili med Prago in Karlovimi Vari na Češkem. — Tudi na otoku Visu mislijo postaviti brezlično brzojavno postajo za zvezo s Trstom in Reko.

— Ukradel je doslej neznan uzmovič gostilničarki Padovec v Vraždinu 1600 K. Udri je v sobo, tam s sekuro razbil omarina vrata in si osvojil omenjeni znesek.

— **Prebivalstvo na Reki.** Po naj-novejši statistiki je imela Reka koncem 1907. leta 47.983 prebivalcev.

— **Analfabeti tečaj v Varaždinu** so otvorili 20. t. m. tamkajšnji visokošolci. Poučujejo zlasti okoličane brati in pisati.

— **Borbe z biki v Španiji.** Nikoli še ni bilo toliko mrtvih pri bojih z biki v Španiji kot lanskega leta, namreč 7 znamenitih borilcev. 82 ljudi je bilo ranjenih, 2980 bikov in 2720 konjev je bilo ubitih. Te številke kažejo, da ta surova navada na Španskem ne pojenjuje.

— **Potres** se je ponovil te dni ponoči v južni Italiji. Prebivalci so skakali iz postelj in bežali pod milo nebo, več je poškodovanih hiš je sedaj čisto razrušenih. V Bianci novi se je podrl rotovž.

— **V konkurz** je prišla dunajska trdka za stroje Komarek.

— **Jetične krave.** Poljedelsko ministerstvo na Ogrskem je nedavno tega odredilo, da se po celi državi odkupijo in pobijejo vse krave, ki so jetične, da se s tem omeji širjenje jetike.

— **Zemlja se je potegnila blizu Bergama v Italiji** ob reki Addi in zasula neko tvornico. 5 oseb je mrtvih 6 so jih rešili.

— **Vročekrven ljubimec.** Blizu Gmundna na Zgornjem Avstrijskem je 19letni mladenič Smid tako z britvo zrezal 24 letno Julijano Stöger po hrbtu, da je ta v smrtni nevarnosti. Dekle ga ni marala.

— **Ubil je na Nemškem** 20letni gozdarski praktikant Schwarzenstein svojega lastnega očeta, ker je ponaradil na očetovo ime menjice.

— **Zaprli so sodnijsko Franc Jožefovo hranilnico** v Budimpešti. Proti članom njenega načelstva so se vložile svoječasno ovadbe radi različnih goljufij.

— **Potres** so čutili 25. t. m. na Cetinju, ki pa ni napravil nobene škode.

— **Izseljevanje v Sibirijo.** Lani se je izselilo v prvih 9 mesecih v Sibirijo 540.000 izseljencev, večidel sami kmetje iz Ruskega. Začeli pa so se izseljevati tudi Rusini iz Bukovine.

— **Društvo babjekov** obstoji v mestu Liden na Angleškem. Vsak teh junakov se mora zavezati ob vstopu v društvo da bo: 1. svoji ženi kuhal zajutrek, 2. pomil posodo, ako nima dekle, 3. cepil drva, 4. po noči čuval deco, ako žene ni doma.

— **Samomorov** je bilo lani na Dunaju 1203; 464 ljudi se je res ubilo, 739 jih je le poskusilo ubiti se.

— **Bela vrana.** Barnabitski pater Minocchi je predaval v Florenci o zgodovini stvaritve sveta in paradiža ter je dejal, da nimajo tozadevna poglavja Sv. pisma nobene zgodovinske in stvarne vrednosti. Ko se je zahtevalo od njega, naj te trditve prekliča, ni hotel storiti. Vzela se mu je pravica maševanja. Duhovništvo je vsled tega dogodka sila razburjeno.

— **Volčki so raztrgali** dne 23. t. m. župnika Julija Buzinkaya in njegovega voznika iz Srednje, ko sta se vozila na poset v sosedno faro. Oblastvo je vsled tega naredilo, naj se napravi lov na volke.

— **Ruski ministri.** Proti bivšemu ministru notranjih reči Durnovu je vložilo 700 ljudij tožbe, ker jih je ta poštenjak dal svojevoljno, ali kakor se na Ruskem pravi „administrativno“ to se pravi brez sodne preiskave pregnati v Sibirijo ali v oddaljene gubernije.

— **Velik sneg** je zapadel v Severni Ameriki. Melo je tako silovito, da je bil vstavljen v mnogih krajih železniški promet in da celo parniki niso mogli odpluti iz luk.

— **Požar** je vničil v Portlandu v Sev. Ameriki mesto in deželno hišo; škoda znaša 5 milijonov kron. Pet gasilcev je palo raz streho in se ubilo.

— **Kolera v Carjemgradu.** V Galati so zopet konstatirali nove slučaje kolere.

— **Barva za lase.** Pacientinja: Menite, gospod doktor, da sredstvo za barvanje las škoduje možganom? Zdravnik: Ne, ker ljudje, ki imajo možgane, ne rabijo takih sredstev.

— **Slovani v Čikagi.** Mesto Čikago v Sev. Ameriki šteje 2 milijona

in 200.000 oseb. Med temi je bilo do pol milijona Slovanov, največ Poljakov in Čehov.

— **Prva žena** na stolici vseučiliškega profesorja v Italiji je gospa Rina Monti; dosedaj je bila privatna docentinja v Paviji ter je sedaj imenovana profesorjem na vseučilišču v Sassari. — Tudi na Nemškem je bila imenovana te dni gospodična Lina Schiemann zdravniškim šefom mestne bolnice v Pfarzheimu. Dr. Lina Schiemann je prva žena, ki je na Nemškem bila imenovana na tako mesto.

— **Bogato volilo** v znesku 9.600.000 kron je dobil kolegij Trinity vseučilišča v Kambridžu na Angleškem po pokojni Lady Pearce. — Theodor Vantier je zapustil 100.000 frankov vseučilišču v Lionu na Francoskem v svrhu fizikalnih poskusov.

— **Poškodoval se je „Lloydov“** parnik „Kleopatra“, ki je bil namenjen iz Aleksandrije v Trst. Ladja se je morala veniti v Aleksandrijo nazaj, da jo popravijo. Potnike pripelje v Trst parnik „Bohemia“.

— **Usodepolna zmeta.** V bolnišnici „Hotel de Dieu“ v Marzelju na Francoskem so dali neki bolnici pomotoma fenolno kislino, na kar je umrla. Morala bi dobiti neko odvajalno sredstvo.

— **Pet ženskih zdravnic** bo nameščenih v veliki dunajski splošni bolnišnici.

— **Češki učenjak prof. Vaclav Karol Zenger** je umrl v Pragi dne 22. t. m. Pokojnik je bil rojen 17. decembra 1830. leta v Chomutovu na Češkem. Leta 1861. je bil poklican za profesorja na tehniko v Prago, kjer je ostal do svojega upokojenja 1899 leta. Zenger je bil profesor tehnične fizike, njegove študije pa so ga polagoma prevedle čisto na zvezdoslovsko polje. Kot zvezdoslovec je vžival v učenem svetu velik ugled in spoštovanje. Objavil je v češkem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku nad 100 manjših študij v poročilih raznih akademij, napisal je pa tudi večja dela in iznašel veliko število novih aparatov posebno za preiskovanja v astrofiziki. Njegova v velikem stilu zasnovana učna knjiga „fysika poskusna i vykonna“ (Poskusna in izvrševalna fizika), ki jo je nameraval izdati kmalu po otvoritvi češkega vseučilišča je ostala nedovršena, izšla sta le I. in III. del, ker se ni našlo dovolj naročnikov in založnik ni mogel pokriti znatnih stroškov. To je vsekako velika škoda za češko vedo.

— **Umrli je v Parizu** po kratki bolezni kardinal Richard. Ime tega moža se je mnogo imenovalo za časa razpora med cerkvo in državo na Francoskem.

— **Drugi tir na sibirski železnici** bodo stavili v najkrajšem času. Tozadevna dela bodo stala 157 milijonov rubljev in morajo po zakonskem načrtu prometnega ministerstva biti gotova do leta 1911.

— **Velik požar** je divjal v amerikanskem mestu Baltimore. Kakor pravijo dosedanja poročila, bo znašala škoda več sto milijonov kron. 4 ognjegasci in poveljnik mestne požarne brambe so mrtvi, 20 jih je ranjenih.

— **Cesar je pomilostil** duhovnika Drozda, bivšega predsednika svetovavalske posojilnice v Pragi, ki je bil l. 1903. radi poneverjenja več milijonov kron obsojen na sedem let ječe.

— **Bela vrana** med nemškimi šovinisti je profesor dr. Leopold plem. Schröder, kateri je pisal poljskemu profesorju dr. M. Zdziechowskemu pod utisom protipoljskega predloga o eksproprijaciji poljske zemljiške posesti na Poznanjskem in vzhodnem Pruskem to le pismo: „Priznavam, da se me je poljsko vprašanje na Pruskem nemilo dotaknilo, da me je iznenadilo in poplašilo. Še vedno upam, da zbor odkloni naredbe, ki so klobuta vsej človeškosti. Verujem še v nemški idealizem, opazujem pa z obžalovanjem, kako narodni šovinizem (prevzetnost) duši in vbija najboljše strani nemškega značaja... Gnusi se mi vsako narodno zatiranje in ubijanje, in čeprav vseskozi nemški čutim, da morda baš zato, ker je temu tako, simpatiziram s Poljaki, kateri si prizadevajo z svojo energijo ohraniti svojo narodnost“. Profesor Schröder je eden najboljših zastopnikov nemške vede, vendar je v današnji nemški družbi bela vrana in njegove nade so se izjalovile — nemški „rodoljubi“ so predloge 18. t. m. v tretjem čitanju sprejeli. Humaniteta in nemški idealizem sta dobila klobuto.

— **Nemški minist-rojak Peschka** je poklonil „Südmarki“ glavni dobiček (kompletno srebrno namizno garnituro za 12 oseb) za nje loterijo. „Südmark“ povspešnje pod okriljem avstrijskih ministrov nemško kolonizacijo v slovenskih in hrvatskih deželah južne Avstrije, tajne nemške banke, katere vzdržuje in organizuje nemška vlada, pospešujejo nemško kolonizacijo na Balkanu in na Ruskem. Avstrijska vlada dobrohotno opazuje in s sodelovanjem posamičnih ministrov direktno podpira nemški „Drang nach Osten“, ki je poguben ne samo nam Jugoslovanom, ampak tudi Avstriji in habsburški vladarski hiši. Čas je, da se Slovenci vzdamo na izdatno in sistematično samooobrambo.

Društvene vesti.

— **Vabilo.** V Gotovljah se v nedeljo, dne 2. svečana t. l. ponovi otroška igra „Rdeča kapica“. Igra se vrši v Malgajevi dvorani in se prične ob 4. uri popoldne. Pred vsem so prijatelji Gotovljanov in ljubitelji mladine iz sosednih krajev prav srčno dobro došli. Opozarja se pa s tem, da se osebna vabila ne bodo dostavljala. Učiteljstvo.

✠

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena hčer, soproga, mati oziroma stara mati in tašča

Marija Terglav roj. Čebul,

posestnica na Bregu pri Polzeli,

danes ob 1. uri popoldne po kratki mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v 55. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne nam rajne bode v četrtek, dne 30. jan. 1908, ob 10. uri predpoldne iz hiše žalosti na pokopališče na Polzeli.

Sv. maša zadušnica se bode brala v polzelski župni cerkvi v četrtek, 30. januarja in na osmino, 6. februarja 1908. 76

Drago rajnko priporočamo v blag spomin in molitev.

Breg pri Polzeli, dne 28. januarja 1908.

Blaž Čebul, umir. učitelj, oče. **Anton Terglav**, soproga. **Mici, Trezi, Anton, Alojz, Fani**, otroci. **Franjo Jošt**, ravnatelj Zadrugne Zveze v Celju, **Ludovik Travnar**, zeta. **Zorán, Rádovan, Dárinka, Márica, Rudi, Márica, Trezika**, vnuki in vnukinje.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pisмени, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Za predpustno sezono:

serpentine
kotiljone
čepice

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl, ali po usnje vezane.

Odjemalne knjižice
po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občin-
ske urade
krajne --
šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade,
okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnat vrec: vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Stambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in svetlobo od najpriprostejše do najfinejše izpeljave.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potreščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. • Solidno in točno posrežbo

— Zaključni venček plesne šole v Celju se bode vršil v soboto, dne 15. svečana ob pol deveti uri zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“. Vstop je dovoljen samo vabljenim ter od njih vpeljanim gostom. Vstopnina 1 K za osebo. — Glavna plesna vaja za „Česko Besedo“ in „Četvorko“ se vrši v torek, dne 11. svečana, ob 8. uri zvečer. Zabila se bodo razpošiljala prihodnji teden.

— Podravska podružnica slov. plan. društva v Rušah vabi svoje p. t. člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 2. svečana ob 3. oziroma 4. uri popoldne v gostilni gosp. Jožefa Mule-ja. Na dnevnem redu so važna posvetavanja, zato pričakuje obilne udeležbe odbor.

Listnica uredništva.

Sv. Jurij ob Ščavnici: Gradivo si prihranimo, če ste zadovoljni. Pride ob svojem času na vrsto. Nabiratelju narodnih pesmi v Mariboru: V kaki lastnosti bi se Vas lahko porabilo? Prosimo natančnejših podatkov. Runč: Ako je dotičnik pošiljatev odprl, jo mora seve pripočeno vrniti kakor jo je sprejel. Pozdrav in še kaj!

Močnega učenca 74 2-1
sprejme takoj
pekarija F. E. Vošnjak
Celje, Graška cesta.

Razprodaja
4 pari čevljev za 7 kron!
Vsled nakupa velikih množin čevljev se prodaja za kratek čas za smešno nizko ceno 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, z dobrimi podplati, s finim usnjem, zelo elegantni, po najnovejši modi in močni. Velikost po cm ali številki. Vsi 4 pari stanejo le 7 K. Pošilja se proti poštnemu povzetju. Sme se zamenjati ali se vrne denar brez vseh sitnosti.
D. Kessler, Krakov 95/33.

Sprejme se takoj dobro izobrazena, poštena 70 2-1

prodajalka za usnje.

Dobi dobro plačo. Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Domovine“ v Celju pod naslovom „**usnje**“.

Veliko poslopje na Spodnjem Štajerskem

pripravno za umetni mlin ali tovarno, vodna moč, zraven kolodvora in glavne ceste, se zaradi ostarelosti posestnika takoj proda. — Kje, pove upravništvo „Domovine“. 77 3-1

Službo

69 3-2

občinskega tajnika

nadomestiti je pri občinskem uradu v Loku pri Zidanem mostu.

Prosilec morajo biti zmožni v govoru in pisavi obeh deželnih jezikov in s pričevali dokazati, da so že opravljali uspešno tako službo. — Plačilo na leto 900 K in prosto stanovanje. Prošnje do 20. svečana 1908.

Župan: **Al. Juvančič**.

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda!

POZOR!

Naprodaj so pravi **lovski psi** pri g. Ant. Dreščiku, gostilničarju pri Novem kloštru, pošta Sv. Peter v Savinski dolini. Kdor želi kupiti, naj se v kratkem oglasi, dokler jih je še kaj v zalogi. 64 4-4

Anton Dreščik.

50 do 60 tisoč
dobro žgane 66 3-3
zidne opeke
se proda pri
N. Zanier v Št. Pavlu pri Preboldu
kjer se tudi cena izve.

V najem oddam ali prodam
žago in mlin
po prav ugodnih pogojih. — Oboje je še v najboljšem stanju.
— Vpraša se pri lastniku **Janez Vrečer p. dom. Štajerc**, Loka, Trbovlje. 73 2-2

V najem
se da popolnoma sortirana trgovina z mešanim blagom proti ugodnim pogoji enemu samcu. — Naprodaj je tudi v bližini pri cesti lepa krma, eden lahkega kales na prosti osi enovprežen ter angleški breg. — Več se poizve pri **Julij Schmidt**u, trgovcu in gostilničarju na Pilštanju.

Vabilo

78 1

občni zbor

„Posojilnice“ registrovan zadruga z neomejeno zavezo v Trbovljah

ki se bode vršil

v četrtek, dne 13. svečana 1908 ob 3. uri popoldne v posojilniški pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zad. obč. zbora. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Čitanje revizijskega poročila. — 5. Odobrenje računov. — 5. Razdelitev čistega dobička. — 6. Kolltev načelstva. — 7. Volitev računskih pregledovalcev. — 8. Slučajnosti načelstvo.

Steckenpferd lilijino milo

50—38 od Bergmann & dr., Draždani in Dečin na Labi (Česko) 97
je in ostane po priznanjih, katera dobivamo dan za dnevom, najboljše zdravilno milo proti pegam na licu in v dosego nežne, mehke kože in zdrave barve na obrazu. Komad po 80 v je dobiti po vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah z dišavami in milom ter pri brijačih.

Pozor gostilničarji!
V najem se da pod ugodnimi pogoji popolnoma prezidana, že dosedaj najbolj obiskovana gostilna v Slov. Bistrici. K isti pripada več sob za prenočišča, gostilnični vrt in veliko poslopje za ljudske voznike. Tudi mesarija bi se z zdatnim dobičkom lahko izvrševala. — Natančnejša pojasnila daje
Posojilnica v Slovenski Bistrici.

Savinski liker
preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker
je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke
VINCENC KYEDER žalec v Savinski dolini, Štajersko.

13 130—11

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Galošne,

prave ruske, s znamko „ZVEZDA“
PROVODNIK“ priporoča

P. Kostič v Celju.